

Siimusti Lasteaed-Algkooli ainekava põhikoolile

Ainevaldkond: sotsiaalsained	Õppeaine: ajalugu
Kooliaste: II	
Õppeaine kirjeldus	
<p>Ajaloo õppimise käigus omandatakse pädevused, mis on vajalikud oma elu korraldamiseks ajalooteadvuse toel ühiskonnale omases ajaloolises kultuuris. Ajalooõpetus toetab ajaloolise mõtlemise kujunemist. Ajalooline mõtlemine tähendab suutlikkust märgata tähenduslikkust ajaloos, oskust kasutada esmaallikaid tõendusmaterjalina, tunda ära muutusi ja ajaloosündmuste järjepidevust, analüüsida põhjusi ja tagajärgi, tajuda ajaloolist konteksti ja mõista ajalooliste tõlgenduste eetilist mõõdet. Ajalooõpetusel on kronoloogiline, poliitiline, majanduslik, sotsiaalne, kultuuriline ja ideede dimensioon. Õpitakse väärtustama kohalikku kultuuripärandit, inimeste iseotsustamise õigust ja vabadust, analüüsima eetilisi valikuid ja mõistma hukka agressiooni ja okupatsiooni ning kõiki inimsusevastaseid kuritegusid.</p>	
Üldpädevused	
<p>Sotsiaalvaldkonna õppeainete õppimise kaudu toetatakse kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut õpilastel. Üldpädevuste saavutamist toetab õppeainete eesmärgipärane lõimimine teiste õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine. Selle tulemusel kujuneb õpilasel suutlikkus rakendada oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades, kujundada oma väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning võimalus omandada ettekujutus ühiskonna kui terviku arengust. Seejuures on väga oluline süsteemne ja järjepidev koostöö aineõpetajate vahel.</p>	
Läbivad teemad ja nende rakendamine	
Elukestev õpe ja karjääri kujundamine	Filmi ja õppevideote vaatamine ning nende võrdlemine; õppekäik teemaga seotud kohta kui füüsiline teabekeskond. Hariduse olulisus vanasti ja tänapäeval.
Keskkond ja jätkusuutlik areng	Tsivilisatsiooni tekkimine: arutletakse, mis tingimused olid soodsad, et esimesed tsivilisatsioonid tekkisid just jõgede äärde. Keskkonnast sõltusid inimeste tegevusalad mesopotaamlaste oskus kasutada ära jõgesid kõrgkultuuri kujunemisel, leiutised, kiilkirja kasutuselevõtt akveduktid, teede ehitus, termid, kanalisatsioon.
Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Vabatahtlikud vabadussõjas (nt koolipoisid, Soome vabatahtlikud).

Kultuuriline identiteet	<p>Kristuse sünd kui ajaarvamise alus, erinevad sündmused eri rahvastel ajaarvamise alusena. Õpilane väärtustab oma kultuuri erinevate ajalooallikatega töötamisel.</p> <p>Õpilane teab, et eestlaste käitumistaolus on ajaloos muutunud. Rootsi kuninga Karl XII ja Vene keiser Peeter I seos Eestiga.</p> <p>Omakultuuri väärtustamine. Eesti kultuur ja kultuuritegelased kahe maailmasõja vahel. Nõukogude aeg kui eesti kultuuri osa. Iseseisvuse taastamine kui rahva kultuurimälu osa.</p> <p>Vana-Egiptuse kultuuripärand kaasajal. Õpilane väärtustab kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ning koostööaldis.</p> <p>Õpilase kujunemine kultuuriteadlikuks inimeseks, kes teab, et antiikkultuuri juured peituvad Kreete-Mükeene kultuuris.</p> <p>Hellenismiaja kultuurisaavutuste kaudu kultuuripärandi väärtustamine.</p> <p>Rooma kultuuri mõju teiste rahvaste ajaloole.</p>
Teabekeskond ja meediakasutus	<p>Filmi ja õppevideote vaatamine ning nende võrdlemine; õppekäik teemaga seotud kohta kui füüsiline teabekeskond; info kogumine internetist, näituselt vmt; analüüsi oskuse arendamine.</p>
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Mõistab tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid (sõjatehnika areng, soomusrongid, kuulipildujad jne).</p> <p>Nõukogudeaegsed esemed ja nende vasted tänapäeval.</p> <p>Väärtustab Hiinas ja Indias kasutusele võetud leiutisi ja innovatsiooni.</p>
Väärtused ja kõlblus	<p>Ühiskonnas üldtunnustatud väärtuste hindamine, perekonna esemete ja piltide ajalooline väärtus, orjapidamine antiikajal ja inimelu väärtus tänapäeval, lugupidamine teiste maade kultuuride suhtes.</p> <p>Õpilane mõistab, et orjanduslikus Roomas olid teistsugused väärtuspõhimõtted ning me ei saa neid hinnata tänapäeval harjunud vaatenurgast.</p>
Teadmised, oskused ja hoiakud	
II kooliaste	
<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, ajaloo periodiseerimise põhimõtteid ning et ajaloo periodiseerimine on kokkuleppeline; – teab, et ajaloo sündmustel ja -nähtustel on põhjused ja tagajärjed; – kasutab ajaloomõisteid kontekstis; – teab näiteid kodukoha minevikust; 	

- teab, et Eesti ei ole alati olnud iseseisev ning teab olulisi sündmusi ja isikuid Eesti omariikluse kujunemisloos;
- mõistab, kuidas kujunes inimasustus;
- mõistab, et teadus ja tehnika on pidevas arengus ja mõjutavad inimesi ning ühiskonnaelu;
- oskab asetada end minevikus elanud inimese olukorda ning saab aru, et erinevast rollist vaadates on maailm erinev;
- teab, et eri aegadel on ühiskonnas olnud erinevad väärtussüsteemid, mida ei ole õige hinnata tänapäeva kontekstis;
- teab, mis tunnused on iseloomulikud demokraatlikele ja mittedemokraatlikele ühiskonnavormidele ajaloos;
- teab, millist liiki allikatest saab mineviku kohta teavet ja milliste tunnuste järgi saab allikate usaldusväärsust hinnata;
- teab näiteid kodukoha kultuuripärandist, olulisi inimesi ja nende rolli kodukoha kultuuriloos;
- märkab ja väärtustab minevikupärandit Eestis ja mujal;
- teab, kuidas meditsiin ja inimeste teadmised tervisest on aja jooksul muutunud;
- teab näiteid, kuidas inimkond on minevikus keskkonda mõjutanud.

Lõiming

Ajalugu õppides omandavad õpilased kultuuriruumis orienteerumiseks olulisi teadmisi oma kodukoha ja maailma minevikust ning kultuuripärandist. Aine vahendusel suunatakse õpilane teadvustama, analüüsima ja kriitiliselt hindama ning tõlgendama minevikus aset leidnud sündmusi ja protsesse, nende omavahelisi seoseid ja seoseid tänapäevaga ning ajaloosündmuste erineva tõlgendamise põhjusi. Ajalooõpetus kujundab oskust mõista minevikunähtuste mõjul toimuvat arengut.

Kunstiõpetus

Õpilane illustreerib oma teadmiste põhjal eestlaste eluolu muinasajal, kunstniku pildi analüüs, analüüsitakse pilte valitsejatest Ivan IV Karl XII, Peeter I, Kadrioru loss, rehielamu ja/või mõisakompleksi joonistamine, Egiptuse teemalise pildi joonistamine, oma igapäevaelust valitud seiga vaasimaalina kujutamine.

Loodusõpetus

Kontuurkaardi täitmine, Eesti haldusjaotuse muutumine aja jooksul, ilmakaarte määramine kiriku asendi järgi, Eesti keskaegsete linnade ja hansalinnade märkimine kaardile, metsavennapunktid -

seos looduskeskkonnaga, Euroopa ja Aasia kaart, jõed, kaarditöö, looduslikud olud Lähis-Idas, maavarad, planeetide nimed, Apeniini ps, Itaalia geograafiline asend ja loodusolud.

Eesti keel ja kirjandus

Katkendi lugemine Läti Henriku "Liivimaa kroonikast", lühijutu koostamine, legendid ja lood Karl XII-st ja Peeter I-st, küsimuste moodustamine ja vestluse läbiviimine, mälestuste jutustamine klassikaaslastele, funktsionaalse lugemisoskuse arendamine (allikatöö), funktsionaalse lugemisoskuse arendamine ja küsimuste formuleerimine, nimede/terminite ortograafia, eepos.

Käsitöö ja kodundus

Keskajale omase toidu valmistamine, kirjaliku ja suulise eneseväljendus oskuse arendamine, valmistatakse nõukogudeaegseid toite ja uuritakse nõukogude aja moodi.

Muusika

Keskaja muusika kuulamine, selle iseloomustamine ja võrdlemine tänapäevaga, laulva revolutsiooni lugude kuulamine ja nende sisu üle arutlemine, "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm" kuulamine, kaasa laulmine.

Matemaatika

Statistiliste andmete analüüs Eesti rahvaarvu muutuste kohta, esemete paigutamine ajaliselt õiges järgnevuses, Rooma linna vanuse arvutamine, kuningate ajajärgu pikkus, ajajoonele daatumite kandmine, Augustuse valitsemisaja arvutamine.

Ühiskonnaõpetus

Inimene kui ühiskonna liige ning osaleja ühiskonnaelus, riigi tunnused (skeem riigi tunnuste kohta) riigi tunnused (skeem riigi tunnuste kohta), mesopotaamlaste usund, linnriik kui ühiskonna valitsemise vorm, judaism, Iisrael, kaubandus jõukuse alusena (Foiniikia jõukad kaubalinnad).

Kehaline kasvatus

Olümpiamängud antiikajal ja tänapäeval.

Hindamine

Ajaloos hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi tähtsamate ajaloosündmuste ja -nähtuste analüüsi nõudvate ülesannete kaudu. Allikaanalüüsi puhul hinnatakse allikast olulise info leidmist, selle tõlgendamist ja võrdlemist, kommenteerimist ning usaldusväarsuse üle otsustamist. Arutluse puhul hinnatakse kirjutise vastavust teemale, ajastu- ja teemakohaste faktide teadmist, võrdlemise, seoste

loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel.	
Klass: 5.	
Tundide arv nädalas: 2	
Õpitulemused	Õppesisu
Sissejuhatus: <ul style="list-style-type: none"> – õpilane mõistab, et ajaloo jagamine on tinglik ning ajaloolased teevad seda selleks, et lihtsustada ajaloo uurimist – jagab ajalugu perioodideks (kujuneb arusaam ajaloolise keskkonna kujunemisest) – esi- ehk muinasaeg, vanaaeg, keskaeg, uusaeg, lähiajalugu 	Mõisted: eKr, pKr, sajand, aastatuhat, ajatelg, Rooma number, araabia number
Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> – nimetab ja liigitab ajalooallikaid. – kasutab kontekstis ajalooallikatega seonduvaid mõisteid: kirjalik, suuline, esemeline ja audiovisuaalne allikas, muuseum, arhiiv 	Suulised, esemelised, kirjalikud ja audiovisuaalsed allikad. Ajaloomuuseumi külastus. Mõisted: muuseum, arhiiv, kroonika, legend, arheoloogia, muistis
Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> – kasutab perekonnaloouurimisel eritüübilisi allikaid 	Mälestused, intervjuud, fotod, videod, päevikud, kirjad jne. Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> – kannab ajajoonele oma sünniaja – leiab internetist kuni oma praeguse vanuseni sündmuseid Eesti ja maailma ajaloost, mille kannab ajajoonele
Elu muinasajal Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> – teab kodukohaga ja Eestiga seotud muinasaja asulaid ning kirjeldab selle/nende tekkimise ja kujunemise põhjuseid 	Muistne vabadusvõitlus, Läti Henrik, Liivimaa kroonika, maakond, ristiusk, Lembitu. Mõisted: kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, korilus, küttimine, kodukohaga seotud muinasaja asustus, muinaslinnus

<ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab muinasaja inimese eluolu ja selgitab inimese sotsiaalse rolli kujunemist ühiskonnas – nimetab mõnda avastust/leiutist ja selgitab selle/nende tähtsust – teab muistse vabadusvõitluse põhjuseid ja tagajärgi – teab, kes oli Läti Henrik ja Lembitu ning miks nad on ajaloo olulised – selgitab, miks on Henriku Liivimaa kroonika tähtis ajalooallikas 	
<p>Eluolu keskajal</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab ja selgitab, mis roll oli kirikul keskaja ühiskonnas ja kultuuriloos – toob näiteid oma kodukoha ja/või Eesti ajaloomälestistest ja selgitab nende olulisust – kirjeldab keskaja inimese eluolu ja tegevusalasid – kirjeldab joonise abil ajaloolist asulat. 	<p>Mõisted:</p> <p>ristiusk, kirik, (katoliku kirik, paavst), klooster</p> <p>Õppekäik kodukohaga seotud kultuurimälestise juurde.</p> <p>Elu keskajal linnas ja maal, raad, tsunft, raekoda, Hansa Liit, gild, linnaõigus, linnused.</p> <p>Keskaja inimese toidulaud: ajastule omase toidu valmistamine grupis.</p>
<p>Eesti 16.-18.saj sõdade perioodil</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – mõistab ajaloosündmuste ajalist järgnevust – kirjeldab ajaloosündmuse näitel põhjuse ja tagajärje seost – nimetab ajalooliseid isikuid ja miks nad on ajaloo olulised 	<p>Liivi sõda, Ivan IV (Balthasar Russow, Liivimaa kroonika) Põhjasõda, Karl XII, Peeter I.</p> <p>Õppekäik Laiuse Lossivaremetesse.</p>
<p>Eluolu uusajal</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab inimeste eluolu minevikus – teab ja esitleb lugusid oma kodukoha minevikust – leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid 	<p>Rehielamu ja mõis, toidulaud, rõivad ja rahvatraditsioonid, pärisorjus.</p>

<p>Kool vanal ajal</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab hariduse andmist minevikus – leiab õpitu põhjal lihtsamaid seoseid 	<p>Tartu Ülikool, talurahvaharidus ja Bengt Gottfried Forselius.</p>
<p>Rahvuslik ärkamisaeg</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, kes olid Johann Voldemar Jannsen, Lydia Koidula, Carl Robert Jakobson, Jakob Hurt ja põhjendab nende olulisust kultuuriloos – kirjeldab tähtsamaid ärkamisaja sündmusi – nimetab mõnda kodukohaga seotud isikut ja/või sündmust ja/või ajaloomälestist 	<p>Rahvuslik ärkamisaeg, Jannsen, Koidula, Jakobson, Hurt, laulu- ja mänguseltsid, I üldlaulupidu.</p> <p>Mõistekaardi koostamine: mis on rahvuslik ärkamisaeg?</p>
<p>Eesti iseseisvumine</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab Eesti iseseisvumise näitel põhjuse ja tagajärje seost – teab, kes olid Konstantin Päts, Konstantin Konik ja Jüri Vilms ja põhjendab nende olulisust – teab, millal ja kus kuulutati välja Eesti Vabariik 	<p>Päästekomitee: Päts, Konik, Vilms, iseseisvusmanifest, iseseisvuse väljakuulutamise.</p>
<p>Iseseisev Eesti kahe maailmasõja vahel</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab vabadussõja põhjuseid ja tagajärgi – teab ja oskab selgitada võidupüha tähtsust Eesti kultuuriloos – teab, kes oli Jaan Poska ja põhjendab tema olulisust – selgitab Tartu rahu tähtsust – kirjeldab üldist eluolu ja kultuuri, toob näiteid 	<p>Vabadussõda (1918-1920), Johan Laidoner, Võnnu lahing - võidupüha, Poska, Tartu rahu, Eesti kroon, üldine eluolu ja kultuur.</p>

<p>Eesti ja II maailmasõda</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – toob näiteid, kuidas Teine maailmasõda mõjutas elu Eestis – teab, kes olid Jossif Stalin ja Adolf Hitler ning selgitab nende mõju Eesti ajaloole – toob näiteid oma perekonnaloos 	<p>Stalin, Hitler, MRP, Nõukogude okupatsioon, küüditamine, Saksa okupatsioon, holokaust, suur põgenemine.</p>
<p>Nõukogude aeg</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – iseloomustab erinevatest valdkondadest ENSV eluolu – toob näiteid ja teab mõnda lugu oma perekonnaloost ENSV ajal – teab ja tunneb kodukohaga seotud paiku, isikuid 	<p>Metsavendlus, kolhoos, eluolu ENSV-s.</p>
<p>Iseseisvuse taastamine</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, kes oli Lennart Meri selgitab tema olulisust – teab, mis põhjustel sai Eesti iseseisvuse taastamine võimalikuks – oskab nimetada mõnda iseseisvumise taastamisega seotud sündmust – teab mõnda perekonnalugu 	<p>Laulev revolutsioon, Balti kett, Lennart, Meri, fosforiidisõda.</p>

<p>Klass: 6.</p> <p>Tundide arv nädalas: 2</p>	
<p>Õpitulemused</p>	<p>Õppesisu</p>
<p>Muinasaeg</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nimetab muinasaja perioode ja toob näiteid erinevate perioodidele iseloomulikest tunnustest, avastustest ja leiutistest 	<p>Inimese kujunemine, kiviaeg, pronksiaeg, rauaaeg, sugukond, küttimine ja korilus.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid – seletab ja kasutab mõisteid kontekstis 	
<p>Muinasaeg Eestis</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab muinasaja inimese eluviisi ja tegevusalasid Eestis – teab esimesi asulaid: Pulli ja Kunda Lammasmägi – teab mõnda kodukohas asuvat muistist või kodukoha inimasustuse tekkelugu 	<p>Pulli, Kunda Lammasmägi, alepõld, kindlustatud asula, kalmed.</p> <p>Õppekäik kodukoha (kooli) ümbruses.</p>
<p>Vanad idamaad</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – selgitab, miks, kus ja millal tekkisid vanaaja kõrgkultuurid – oskab näidata kaardil Egiptust, Mesopotaamiat, Vana Indiat ja Vana Hiina 	<p>tsivilisatsioon ehk kõrgkultuur, Egiptus ja Niilus, Mesopotaamia - Eufrat ja Tigris, Hiina - Huanghe ja Jangtse, India - Indus ja Ganges</p>
<p>Mesopotaamia</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, milline oli Mesopotaamia riiklik korraldus – teab, kes oli Hammurapi – mõistab Mesopotaamia kultuuripärandi – tähtsust inimkonna ajaloos ning oskab tuua näiteid 	<p>Sumerid, linnriik, Babüloonia, Hammurapi, seaduste kogu, kiilkiri, savitahvel, tsikuraat, Ištar, Marduk, potikeder ja ratas, Gilgameš</p> <p>Ajalooalaste küsimuste koostamine ja neile vastamine paarilisega.</p>
<p>Egiptus</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, milline oli Egiptuse riiklik korraldus ning kes olid Thutmosis III, Ramses II, Tutanhamon – kirjeldab vanaaja elulaadi ja religiooni Egiptuse näitel 	<p>Mõisted:</p> <p>vaarao, preestrid, templid, ametnikud, orjad, hieroglüüfid, papüürus, palsameerimine, muumia, sarkofaag, püramiidid, kalender, aritmeetika ja geomeetria</p> <p>Lühijutt “Kui ma elaksin Vanas Egiptuses”.</p> <p>Ajaloomuuseumi külastus Tartus.</p>

<ul style="list-style-type: none"> – tunneb Egiptuse kultuuri- ja teadussaavutusi meditsiinis, matemaatikas, astronoomias – toob näiteid kujutavast kunstist, teab mõnda Egiptuse püramiide 	
<p>Vahemere idaranniku kõrgkultuurid: Foiniikia, Iisraeli Ja Juuda riik</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, et foiniiklased head meresõitjad, võtsid kasutusele tähestiku – teab, et Iisraelis tekkis monoteistlik religioon – teab, mis on Vana Testament 	<p>Tähestik, meresõitjad, Kartaago. Ainujumala usk, Jahve, Mooses, Vana Testament, kümme käsku.</p>
<p>Vana-India ja Vana-Hiina</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, et Vana-India ja Hiina kõrgkultuurid tekkisid suurte jõgede äärde – teab, mis on kastisüsteem – toob näiteid India ja Hiina avastustest ja leiutistest – mõistab, et erinevates piirkondades on erinevad usulised tõekspidamised ja väärtussüsteemid, mida ei ole õige hinnata tänapäeva kontekstis 	<p>India ja Indus, Ganges, kastisüsteem, usulised tõekspidamised, budism, kunst, kirjandus, arvutussüsteem, male, Hiina ja Huang He, Jangtse, keisriigi algus, Hiina müür, Suur Siiditee, kompass, paber, Konfutsius. Rühmatöö.</p>
<p>Vana-Kreeka</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – oskab näidata kaardil: Kreeka, Kreet, Balkani poolsaar, Ateena, Sparta – teab, et Vana-Kreeka tsivilisatsioon sai alguse Kreet-Mükeene kultuurist 	<p>Balkani poolsaar, Hellas ja hellenid, barbarid, Kreeka, Kreet, Ateena, Sparta, Knossos, Mükeene.</p>
<p>Kreeka linnriigid</p> <p>Õpilane:</p>	<p>Mõisted: polis, rahvakoosolek, akropol, agoraa, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori</p>

<ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab Vana-Kreeka ühiskonnakorraldust ja eluolu Ateena ja Sparta näitel, võrdleb neid kirjelduse põhjal – seletab ja kasutab järgmisi mõisteid: polis, rahvakoosolek, akropol, agora, türann, aristokraatia, demokraatia, kodanik, ori 	<p>Perikles, Kreeka-Pärsia sõjad (Maratoni lahing).</p>
<p>Vana-Kreeka kultuur ja teadus</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – toob näiteid Vana-Kreeka kultuuri- ja teadussaavutustest – oskab nimetada tähtsamaid kreeka mõtlejaid – jutustab olümpiamängudest ja kreeka kunstist – püüab vaadelda maailma minevikus elanud inimeste pilgu läbi ning mõistab Vana-Kreeka kultuuri mõju Euroopa ajaloole 	<p>Homeros, eeposed “Ilias” ja “Odüsseia”</p> <p>Herakles, komöödia ja tragöödia.</p> <p>Zeus, Olümpia, olümpiamängud, 776 eKr, templid, arhitektuur, skulptuur, vaasimaalid, Herodotos, nt Pythagoras, Hippokrates, Sokrates, Platon, Aristoteles.</p> <p>Esitluse koostamine.</p>
<p>Hellenism</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab, kes oli Aleksander Suur ja kirjeldab tema vallutuste tagajärgi – selgitab, mis on hellenism ning toob näiteid hellenismiaja kultuuri- ja teadussaavutustest 	<p>Aleksander Suur, hellenism, Aleksandria, seitse maailmaimet, nt Eukleides, Archimedes, Ptolemaios.</p>
<p>Vana-Rooma</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – näitab kaardil: Apenniini poolsaar, Vahemeri, Rooma linn, Tiberi jõgi, Alpi mäestik 	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – näitab kaardil: Apenniini poolsaar, Vahemeri, Rooma linn, Tiberi jõgi, Alpi mäestik – teab Rooma riigi tekkelugu ning teab, kes oli Romulus ja miks on ta oluline Rooma kultuuriloos

<ul style="list-style-type: none"> – teab Rooma riigi tekkelugu ning teab, kes oli Romulus ja miks on ta oluline Rooma kultuuriloos – paigutab ajatelejele Rooma linna asutamise aasta – selgitab ja kasutab kontekstis järgmisi mõisteid: Kapitolium, foorum, ladina keel 	<ul style="list-style-type: none"> – paigutab ajatelejele Rooma linna asutamise aasta – selgitab ja kasutab kontekstis järgmisi mõisteid: Kapitolium, foorum, ladina keel
<p>Rooma riigi tekkimine</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – näitab kaardil: Apenniini poolsaar, Vahemeri, Rooma linn, Tiberi jõgi, Alpi mäestik – teab Rooma riigi tekkelugu ning teab, kes oli Romulus ja miks on ta oluline Rooma kultuuriloos – paigutab ajatelejele Rooma linna asutamise aasta – selgitab ja kasutab kontekstis järgmisi mõisteid: Kapitolium, foorum, ladina keel 	<p>Apenniini poolsaar, Vahemeri, Rooma, Tiberi jõgi, Alpi mäestik, Romulus, 753 eKr, Kapitolium, foorum, ladina keel, etruskid</p>
<p>Rooma vabariik</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – selgitab Rooma vabariigi riigikorda – kirjeldab ja näitab kaardi abil Rooma riigi laienemist – teab, kuidas said roomlased Vahemere maade valitsejateks – seletab, miks ja kuidas lõppes vabariigi ajajärk – teab, kes oli Caesar ja ja põhjendab tema olulisust 	<p>Vabariik, senat, konsul, rahvakoosolek, Puunia sõjad, Hannibal, Kartaago, Caesar, leegion, kodusõda.</p>
<p>Eluolu Vanas-Roomas</p> <p>Õpilane:</p>	<p>Mõisted:</p>

<ul style="list-style-type: none"> – kirjeldab eluolu Rooma riigis – teab mõisteid: patriitsid, plebeid, rahvatribuun, gladiaator ja kasutab neid õiges kontekstis 	<p>patriitsid, plebeid, rahvatribuun, perekond, ori, gladiaator</p> <p>Võrdlev tabel patriitside ja plebeide õiguste kohta.</p>
<p>Kultuur ja religioon Vanas-Roomas</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – teab roomlaste usule iseloomulikke jooni – mõistab vanaaja kultuuripärandi tähtsust inimkonna ajaloos – teab, kes oli Jeesus Kristus ning mõistab tema olulisust kultuuriloos – kasutab uusi mõisteid õiges kontekstis 	<p>Templid, amfiteater, akvedukt, triumf, Colosseum, kristlus, Uus Testament, piibel.</p> <p>Esitluse koostamine.</p>
<p>Rooma keisririik</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – selgitab Rooma keisririigi valitsemiskorda – tunneb Rooma ühiskonna üldist arengut keisririigi ajal – teab, miks lõhenes Rooma keisririik – teab, kes oli Augustus ja põhjendab tema olulisust – teab, millal ja miks lagunes Rooma keisririik 	<p>Provintid, Lääne-Rooma, Ida-Rooma, Augustus, Konstantinoopol, 476, hunnid, suur rahvasterändamine.</p>